

Alapítás éve: 1935

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE

Association of Hungarian Librarians • Verein Ungarischer
Bibliothekare •

Association des Bibliothécaires Hongrois • Общество Венгерских Библиотекарей

Székhely: 1014 Budapest, Szent György tér 4-5-6.

Levelezési cím: 1827 Budapest, Budavári Palota „F” épület

Telefon/Fax: (36-1) 311-8634; Honlap: <http://mke.info.hu> • E-mail: mke@oszk.hu

Laudáció – Füzéki István díj 2023

Életrajz és szakmai méltatás:

Mándli Gyula 1953. április 24-én született Körmenden. Az érettségi vizsga után, 1971 őszén népművelőként kezdett el dolgozni a körmendi Városi és Járási Művelődési Központban, majd 1972.január 1-től a Városi és Járási Könyvtárban könyvtárosként folytatta. 1975-1979 között a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola könyvtár - magyar nyelv- és irodalom szakán levelező tagozaton szerzett oklevelet. Feleségével, Szabó Katalinnal 1979-ben költöztek Nagymarosra, azóta ott élnek. Felesége Nagymaros város Díszpolgára, nyugdíjazásáig alpolgármesterként vezette az összevont Városi Könyvtár és Művelődési Házat. Mándli Gyula 2000-2002 között kitüntetéses diplomával végzett az ELTE Bölcsészettudomány Kara levelező tagozatán könyvtári menedzsment szakon. 2002-ben megszerezte a könyvtári szakértői engedélyt, melyet 2007-ben megerősített.

1978 márciusától a szobi Nagyközségi Könyvtár vezetőjeként kezdett el dolgozni Pest megyében. Akkor kezdődött a területi könyvtári tevékenység kiépítése, amely révén megismerte a Börzsöny településeit. A könyvtári munka mellett megbízták a település és társközségei, Ipolydamásd és Márianosztra helytörténetének kutatásával, amelyet azóta is végez, kiterjesztve az egykori Hont vármegye területére, illetve a Dunakanyar eseményeinek archiválására. Jelentős gyűjteményt hozott létre a nagymarosi erőműépítés munkálatairól. Ettől kezdve élete és munkája meghatározó részévé vált a helyismereti kutatómunka és archiválás. 1992. augusztus 20-án megkapta a „Népművelésért-Díj”-at kiemelkedő szakmai és közéleti tevékenységéért.

17 év szobi tevékenység után, 1994. január elsejétől Szentendrén, a Pest Megyei Könyvtár Módszertani Osztályán dolgozott 9 hónapot, majd elnyerte a váci könyvtárigazgatói állást, és 1995. szeptember elsejétől a Katona Lajos Városi könyvtár igazgatójaként folytatta szakmai tevékenységét. A hagyományos szakmai munka mellett az intézményt a hazai honismereti és helytörténeti munka egyik alapvető kutatóbázisává fejlesztette, mindkét területen vezető szerepet betöltve, jelentős dokumentációt sikerült összegyűjtenie. A könyvtár belső átalakítása, külső felújítása, a számítógépes rendszer létrehozása és fejlesztése, számos elnyert pályázat segítségével 1995-2015 között folyamatosan történt. Négy alkalommal pályázott igazgatónak, s kapta meg az igazgatói munkakört. Az általa vezetett intézményt a Váci Képviselőtestület javaslatára Pest Megye Közgyűlése 1998. június 19-én Közművelődési Díjban részesítette, 2010.

január 22-én pedig megkapta az önkormányzattól a Vác Város Művelődésért Díjat. A váci sajtóban több száz cikket közölt a könyvtár munkájáról, kulturális rendezvényekről, helyismereti témákról. 2015. szeptember elsején megkezdte felmentését a munkahelyén és 2016. május elsejével nyugalomba vonult.

1991-től, a magyarországi és csehszlovákiai rendszerváltás kezdetétől folyamatos együttműködési kapcsolatot alakított ki az egykori Hont vármegye székhelyének, Ipolyságnak az intézményrendszerével. Az ipolysági könyvtárral és a Honti Múzeummal éves szinten megkötött együttműködési szerződésük volt, amelynek részét képezte a város minden kulturális intézménye, a városi könyvtár központi irányításával. A 2004-2008 években az NKA pályázatain több millió forint támogatást nyertek a közös munkára, amelybe bevonták a Pest Megyei Könyvtáros Egyesület intézményeit és tagjait is. Szakmai konferenciák, tanulmányutak és kiállítások jelezték a közös munka eredményeit. 2004-ben Vác testvérvárosa lett Ipolyság, a már említett könyvtári együttműködés volt az alapja a testvérvárosi szerződésnek. 2004-ben elnyerte Ipolyság város Kulturális Díj-át a közös kulturális munkáért, 2010-ben pedig Ipolyság Város Díszpolgára címet kapott.

Könyvtárigazgatóként hivatalos együttműködési megállapodást kötött Vác finnországi testvérvárosának, Järvenpää városának könyvtárával, ahol 2007-ben vett részt a könyvtár alapításának évfordulóján, illetve finn kollégák jöttek el Vácra. Alapító tagja a váci Finn-Magyar Baráti Körnek, szoros kapcsolatban áll a Finn Nagykövetséggel, kezdetben Jari Vilén nagykövettel, aki többször s járt az általa vezetett könyvtárban. 2013-ban finn baráti közös küldöttséggel utazott Järvenpää-be, 2014-ben pedig a város meghívta egy fotókiállításra, melyen a Vácra készült fotóinak egy részét mutathatta be. 2015-ben a finn-magyar kulturális kapcsolatok fejlesztéséért a budapesti Finn Nagykövetségen Rátz István-díjat vehetett át.

1983-tól vesz részt a honismereti munkában, 1984-től kezdve minden évben résztvevője az Országos Honismereti Akadémiának. 1990-ben alapító tagja volt a Honismereti Szövetségnek, valamint a Pest megyei Honismereti Egyesületnek. A szövetségnek kezdetektől elnökségi tagja, 1998-tól pedig az egyik alelnöke volt. Állandó feladatai egyike a minden évben - az ország más-más városában - megrendezett honismereti akadémiának előkészítése és lebonyolítása, valamint a rendezvények fotódokumentációjának elkészítése és archiválása. Fotói a rendezvényekről a Honismeret folyóiratban rendszeresen megjelennek, amelynek 1992-1995 között szerkesztőbizottsági tagja is volt.

1978-tól a Magyar Könyvtáros Egyesület tagja a Pest Megyei Szervezetben. 1983-tól elnökségi tag három ciklusban, 1983-1988 között szerkesztőségi tag a Pest Megyei Könyvtáros szerkesztőbizottságában. 1990-től a Pest megyei helyismereti könyvtáros munkaközösség vezetője volt, ami alapját képezte a később megszervezett országos helyismereti könyvtáros szervezetnek. 1994-ben az első váci tanácskozáson alakult meg a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezete, amelynek alapító elnöke két ciklusban, majd titkára, 2011-től ismét elnöke 2015-ig. Szenvedélyes és következetes fotózásának köszönhetően teljes fotóarchívumot állított össze a szervezet életéről. 2007-2011 között tagja volt a Magyar Könyvtárosok Egyesülete

elnökségének, szervezeti feladatai között szerepelt a könyvtári rendezvények fotódokumentációjának elkészítése és archiválása is. Az elnökségi időszakán kívül, 1985-ben, 2002-ben és 2005-ben részt vett a könyvtáros vándorgyűlések szervezésében. 1993-tól tagja volt a MKE Módszertani Munkabizottságának, annak az Olvasószolgálati szekcióba történő beolvasásáig. Szakmai tevékenysége mellett rendszeres előadója volt a TIT-nek, a konferenciáknak és a szakmai tanácskozásoknak, mintegy 130 előadást tartott könyvtárosoknak, könyvtárlátogatóknak, gyerekeknek, nyugdíjas csoportoknak. Publikációs listája is nagyon gazdag: kiadványok szerkesztője, tanulmányok szerzője. Megjelent sajtócikkei száma kétszáz felett van. 50 éve készít fényképeket, közel százezer felvétele van, fotói megtalálhatóak számos folyóiratban, könyvben, de bekerültek a Magyar Fotográfiai Múzeumba is. Az elmúlt években számos csoportos és egyéni fotókiállításon vett részt, ezekből kettő Ipolyságon, kettő Vácon, egy az Országos Idegennyelvű Könyvtárban, egy Erdőkertesén és Szobon, egy pedig Järvenpää-ben került megrendezésre. Szerepelt az Alkotó Könyvtáros rovatban.

Indokolás:

Mándli Gyula nagyon gazdag életpályájából kirajzolódik az állandóan megújulni képes, munkáját folyamatosan magas színvonalon végző elhivatott könyvtáros, a megrögzött lokálpatrióta, a határon túli magyarjainkkal testvérkapcsolatot építő igaz hazafi. A könyvtárügy és a honismeret köré fonódó élete példaértékű minden honpolgár számára. Munkásságának egyik legfontosabb eleme az a páratlan szervező és mozgósító erő, melynek eredményeként számos egyesület és szervezet köszönheti megalakulását, fennmaradását.